

Univerzita Karlova v Praze

Fakulta humanitních studií

Faculty of Humanities

U Kříže 8, 158 00 Praha - Jinonice

**Výroční zpráva o činnosti
za období 1. února 2003 až 31. ledna 2004**

Předkládá: prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc., děkan UK FHS

V Praze 17.3. 2004

Prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc

Schváleno AS UK FHS v Praze dne 25. března 2004.

Úvod

V souladu se záměrem, s nímž byla v roce 2000 založena, sleduje FHS UK hlavně následující dílčí cíle:

- poskytovat vysokoškolské vzdělávání v humanitních oborech;
- vědecky pracovat v širokém rozsahu věd o člověku a lidské společnosti;
- dále rozvíjet systém studia s individuálním kurikulem a kreditovým hodnocením studia;
- úzce spolupracovat s dalšími fakultami a vědeckými ústavami humanitního zaměření;
- vyplňovat mezery v nabídce humanitních oborů na UK;

V souladu s projektem dalšího rozvoje evropského vysokého školství, jak byl vyjádřen např. v Boloňské deklaraci, nabízí fakulta dělené *studium* v bakalářském, magisterském a doktorském stupni, programy celoživotního vzdělávání a podporuje mezinárodní výměny studentů. Její vědecká činnost je soustředěna kolem obecné antropologie jako hlavní a nosné vědecké disciplíny; vzdělávací činnost sleduje na jedné straně programy *vědeckého poznání* člověka, na druhé straně různé *aplikace* tohoto poznání, tj. péči o člověka a lidskou společnost.

Výstavba fakulty

Fakulta v tomto roce nabídku studijních oborů dále nerozšiřovala, zaměřila se však na jejich konsolidaci, lepší výběr uchazečů a přípravu nových programů k akreditaci v následujícím roce. Tak byly připraveny a Vědeckou radou schváleny nové magisterské navazující programy „Genderová studia“ a „Psychologie zdraví“ a doktorské programy „Kognitivní vědy“ a „Aplikovaná etika“. První tři prošly jednáním Rozšířeného kolegia rektora a Vědecké rady UK a byly postoupeny Akreditační komisi. Návrh doktorského programu „Aplikovaná etika“ prochází dalšími úpravami na základě připomínek vedení univerzity. Zájem o studium byl u všech nabízaných oborů dobrý, takže si FHS mohla vybrat ty nejlepší uchazeče.

Písemné přijímací řízení bylo v tomto roce dále zdokonaleno, takže u bakalářského studijního programu SHV mohly odpadnout přijímací pohovory, zato byl po zkušenostech přijat větší počet uchazečů s tím, že se zároveň zpřísnila semestrální kontrola studijních výsledků. Ukázalo se totiž, že výsledky přijímací zkoušky celkem dobře postihují dovednosti a schopnosti uchazečů, další podstatné rysy studenta – jako vytrvalost, pracovitost atd. – se však projeví až v průběhu studia. O dobré kvalitě přijímacího řízení svědčí malý počet odvolání. Protože „míra úspěšného zachycení“ v prvním roce studia byla už v minulosti příliš nízká, nabídli jsme nově přijatým studentům (vedle obvyklé „Letní školy“ v září) ještě dobrovolné předprázdninové soustředění v červnu 2003, na něž se dostavil překvapivě velký počet studentů. Výsledky se zdají být tak dobré, že tuto akci zopakujeme i v roce 2004.

Také přijímací řízení do navazujících magisterských programů je od roku 2003 jednodušší a má transparentnější podmínky: standardizovaná zkouška z angličtiny a seznamy povinné četby. Doktorský studijní program Antropologie (ve spolupráci s PŘF, 2.LF a 3.LF UK), který nyní pokrývá i oblast kulturní a sociální antropologie, se dále rozvíjel. Velkou pomocí bylo přitom společné školicí pracoviště (typu „Wissenschaftskolleg“) v oblasti historické antropologie s Univerzitou Saarbrücken a s podporou Volkswagen-Stiftung. Dohoda o spolupráci při školení doktorandů byla uzavřena i s prestižní Ecole des hautes études en sciences sociales v Paříži, na níž se kromě FHS podílí i FSV UK a CEFRES.

V oblasti vědecké činnosti pokračovala intenzivní spolupráce s European University Institute ve Florencii, KWI Essen a dalšími vysokoškolskými pracovišti na přípravě společného projektu Šestáho rámcového programu EU s tématem kulturní identity a etnických vztahů v Evropě. Společně zpracovaný projekt se 14 dílčími tématy byl v listopadu 2003 předložen do výběrového řízení. Výzkumná činnost Centra (CVVOE) se soustředila na výzkum vztahů k etnickým minoritám v současnosti i v historii, na výzkum sociolingvistických otázek a na Feuersteinovu metodu rozvíjení intelektu u sociálně handicapovaných dětí. Katedra OS se podílela na mezinárodním srovnávacím

výzkumu nadací, organizovaném London School of Economics. Byla připravena dohoda mezi FHS a PřF UK o společném provozování a užívání Hrdličkova muzea člověka, kde FHS vybavila a otevřela pracoviště traseologie, druhé v Evropě a jediné v ČR. O tuto novou metodu mají značný zájem antropologická i archeologická pracoviště nejen v ČR. V červnu 2003 FHS zorganizovala mezinárodní konferenci společnosti EAN (European Access Network), první udělování mezinárodních Z. Klein Awards v oblasti humánní etologie a podílela se na pořádání mezinárodní konference „Anthropology and Society“, kde převzala garanci za sekci sociální a kulturní antropologie.

Zahraníční styky FHS se velmi rozšířily, jak v oblasti studijních pobytů a učitelských výměn v rámci programu Erasmus, tak v účasti pracovníků fakulty v mezinárodních projektech, na mezinárodních konferencích atd.

V oblasti CŽV se dále rozvíjelo placené jedno- a dvousemestrální přípravné studium pro uchazeče, kteří úspěšně absolvovali přijímací řízení, nemohli však být už přijati. Fakulta dále zdokonalovala technické a programové prostředky i didaktické postupy pro vzdělávání po Internetu, jichž chceme v budoucnosti využít jak pro CŽV, tak pro distanční formu studia v některých oborech. Pokračovalo další vzdělávání učitelů Občanské výchovy a instruktorů pro Feuersteinovu metodu, akreditovaná MŠMT, i vzdělávání instruktorů práce se zrakově postiženými na IRZP. O metodu IRZP je značný zájem v zahraničí, pracovníci se zúčastnili několika zahraničních akcí (včetně kongresu v Kapském městě) a úzce spolupracují s Humboldtovou univerzitou v Berlíně. Kabinet pro výchovu k demokratickému občanství (KVDO), jehož úkolem je koordinace, vědecká a odborná práce v oblasti dalšího vzdělávání učitelů, se zaměřil hlavně na problémy škol, spojené s krajským řízením a připravovaným školským zákonem.

Stísněným prostorovým poměrům na FHS poněkud ulevil nájem dalších vhodných a dopravně dobře přístupných prostor v Husníkově ulici, kam se začátkem roku 2003 odstěhoval KVDO i katedry Obecné antropologie a Občanského sektoru. Koncem roku 2003 se podařilo najmout i druhou polovinu tohoto objektu, kam se v příštím roce nastěhují další katedry magisterského studia a filosofický modul bakalářského studia. Zároveň bylo zahájeno jednání o převod tohoto objektu do vlastnictví UK. Prostory však nadále zůstávají úzkým místem pro další rozvoj FHS, zejména proto, že v r. 2005 hrozí ukončení nájmu v Legerově ulici. Pro dlouhodobé řešení svých prostorových problémů se FHS připojila k projektu výstavby Kampusu Albertov (společně s 1.LF a PřF UK), kde byly učiněny první přípravné kroky.

Studium na FHS

Nabídku studijních oborů FHS tvoří tříletý bakalářský studijní obor „Studium humanitní vzdělanosti“ v prezenční i kombinované formě studia a pět navazujících magisterských oborů: dva tříleté „Obecná antropologie“ v prezenční formě a „Řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích“ v prezenční i kombinované formě studia a tři dvouleté, totiž „Občanský sektor“ v prezenční i kombinované formě studia, „Sociální a kulturní ekologie“ a „Elektronická kultura a sémiotika“ v prezenční formě studia.

V roce 2002 získala FHS akreditaci k doktorskému studiu „Antropologie“ (společně s PŘF UK, 2.LF a 3.LF UK). Obor byl řádně vyhlášen a ke studiu přijato 19 studentů prezenční i kombinované formy studia. Oborová rada vytvořila ze svých členů pro oblast sociální a kulturní antropologie podborovou radu. V akreditačním řízení je spoluúčast FHS na doktorském studiu „Filosofie výchovy“ (společně s PedF UK), doktorský studijní program „Kognitivní vědy“ ve spolupráci s CTS a v přípravě doktorský studijní program „Aplikovaná etika“.

K přijímacím zkouškám se v roce 2003 přihlásilo 1062 uchazečů o bakalářský program v prezenční a 317 v kombinované formě. Z nich bylo přijato 555 a 105 studentů. Do magisterských programů se přihlásilo 238 a 177 uchazečů, uspělo 65 a 57. V roce 2003 absolvovalo 125 studentů Studia humanitní vzdělanosti, 13 studentů Obecné antropologie a 10 studentů oboru Občanský sektor. K 31. 10. 2003 studovalo na FHS 1268 bakalářských studentů (z toho 161 v kombinované formě studia), 295 studentů magisterských (z toho 142 v kombinované formě) a 39 doktorských (z toho 14 v kombinované formě), celkem 1602 studentů (z toho 317 v kombinované formě studia). K přijímacímu řízení pro rok 2004/05 se na FHS hlásí přes 2200 uchazečů (nárůst o 22,7 %).

Zkušenost s bakalářským studiem humanitní vzdělanosti ukázala, že řada studentů nechce nebo nemůže po dosažení bakalářského stupně ve studiu bezprostředně pokračovat, a že tedy vítají možnost získat i nějaké dílčí a praktičtější vzdělání. Této potřebě vychází FHS vstříc nabídkou tzv. *certifikovaných programů*, což jsou skupiny kurzů (povinných i volitelných), schválené Vědeckou radou FHS a zakončené souhrnnou zkouškou, jejíž výsledek se absolventovi potvrzuje v příloze k diplomu. V současné době nabízí FHS jedenáct certifikovaných programů a jejich počet dále roste.

Studium s individuálním kurikulem každého studenta klade na organizaci studia nové nároky. Každý student potřebuje trvalé odborné vedení, jež mu poskytuje *tutor*. V seznamu tutorů, z něhož si studenti volí, je v současné době asi 90 mladších učitelů různých fakult UK a vědců z dalších vědeckých institucí. Studijní výsledky se ověřují zejména *souhrnnými zkouškami* (v bakalářském studiu 8 zkoušek), které skládají povinně všichni studenti v hlavních humanitních disciplínách, a to zpravidla před

zkušebními komisemi. Dále si takové studium nutně vyžaduje operativní *automatickou evidenci* studia, kterou od roku 2001 zajišťuje informační systém fakulty. Studenti si přednášky v každém semestru zapisují sami prostřednictvím internetu, stejně zapisují učitelé výsledky atestací a na tomtéž základě probíhá i automatická semestrální kontrola studijních výsledků.

Zavádění *kombinované* formy studia vyžaduje rozvoj nových forem vzdělávání, lépe přizpůsobených potřebám těchto studentů než tradiční přednášky a semináře. První krok v tomto směru představuje program „důležitých knih„ (DK/IB). Studentům bakalářského programu je k dispozici stále aktualizovaný seznam knih z různých humanitních oborů, které Rada programu DK/IB pokládá z různých důvodů za důležité. Student, který si některou z nich zapsal, odevzdal a před stanoveným učitelem obhájil písemný referát, může tak získat kredity podobně jako zápočtem v tradičních kurzech. Pro studenty prezenční formy je počet takto získaných kreditů omezen. Seznam DK/IB obsahuje v současné době asi 250 titulů v češtině i různých světových jazycích.

Podstatným rysem studia na FHS (nejen v kombinované formě studia) je velký objem písemných prací, které studenti průběžně zpracovávají a které se jim průběžně také hodnotí. To vede jednak k soustavné práci, jednak redukuje známé předzkouškové stresy. Velký objem písemných prací (v současné době asi 9 000 za semestr) nelze rozumně zvládnout klasickým způsobem. Práce se tedy odevzdávají v elektronické formě v příslušných internetových podatelkách, kde se automaticky zajistí jejich rozeslání početnému týmu opravářů a supervizorů, kteří každou práci do 10 dnů opraví a zhodnotí. Každý student tak má zpětnou vazbu na své práce a může průběžně sledovat, jak plní své povinnosti. Dokonalá dokumentace umožňuje dvoustupňovou supervizi práce jak studentů, tak i opravářů, na niž nakonec dohlíží odpovědný učitel příslušného kurzu.

V létě 2003 proběhla na FHS UK třetí Letní škola, organizovaná společně s Purdue University, West Lafayette, a s University of Illinois. Od ledna 2003 probíhal třetí a od září 2003 čtvrtý semestr programu „Undergraduate Program in Central European Studies“ (UPCES) ve spolupráci s CERGE UK. Protože obojího se mohou účastnit i studenti FHS, podstatně se tak rozšířila nabídka kurzů, vyučovaných v angličtině.

Vědecká činnost na FHS

Vědecká práce je na FHS soustředěna do oblasti humanitních a společenských věd, zejména v souvislosti s různými obory antropologie. V minulých letech se tato činnost soustřeďovala zejména do oblastí:

- antropologie lidské a mezidruhové komunikace;
- antropologie závazku a etika;
- primatologie a etologie člověka;
- antropologie a etnologie české městské populace;
- hodnotových orientací české populace;
- historické antropologie a novověké archeologie;
- sociolingvistiky s hlavním zaměřením na africké jazyky.

Možnosti vědecké práce se podstatně rozšířily založením Výzkumného centra pro vývoj osobnosti a etnicity (hlavním nositelem je FSS MU Brno, spolunositelé FHS UK, ÚJČ AV a další) v polovině roku 2000. Pražská část tohoto centra zaměstnává v současné době 20 mladých vědeckých pracovníků, vesměs studentů doktorského studia, kteří se zabývají hlavně výzkumem hodnotových orientací a etnických vztahů mezi městskou mládeží, historií marginalizovaných sociálních skupin a pokusnou aplikací psychologických metod pro rozvoj operativní inteligence u sociálně handicapovaných dětí.

V rámci výzkumného záměru „Antropologie lidské komunikace“ byla vybudována laboratoř pro výzkum srovnávací etologie a mezidruhové komunikace, na jejíž činnosti se podstatně podílejí studenti. Laboratoř se technicky dobře vybavila, shromáždila rozsáhlou bibliografii a literaturu, navázala mezinárodní kontakty s několika prestižními pracovišti (včetně MIT v Cambridge, Mass.), studenti vystoupili s referáty na několika konferencích a po úspěšné prezentaci na celostátní etologické konferenci obdrželi pozvání na světový etologický kongres 2003 v Brazílii, kde přednesli 2 referáty.

V sociolingvistickém výzkumu, zaměřeném na subsaharskou Afriku, se pracovníci FHS účastnili řady mezinárodních projektů a konferencí, získali několik domácích i zahraničních grantů.

Po řadě antropologicko-etnologických sborníků pod titulem „Lidé města“ přistoupila FHS v roce 2001 k vydávání stejnojmenného recenzovaného časopisu, který zaplňuje významnou mezeru v české odborné periodické literatuře. Setkal se také s velmi příznivou odezvou u autorů i odběratelů a čtenářů.

V roce 2003 zorganizovala FHS celouniverzitní Studentskou vědeckou konferenci v oblasti humanitních a společenských věd. Pracovníci fakulty zahájili už v roce 2002

longitudinální výzkum hodnotových orientací vysokoškoláků na 15 různých fakultách v ČR a podíleli se na přípravě řady publikací CESES. Podílejí se na mezinárodním kvalitativním výzkumu hospicového hnutí a na souborném srovnávacím výzkumu nadací, vedeném LSE London (závěrečná publikace *Country Report 2003*, M. Skovajsa).

V oblasti vědeckého bádání, vedení závěrečných prací i ve výuce klade FHS velký důraz na rozvoj všestranné spolupráce s dalšími vědeckými institucemi v ČR, zejména s ústavu AV ČR i s některými resortními ústavy. Účast v domácích i zahraničních grantových projektech je pro fakultu UK samozřejmou povinností.

Hlavním cílem dalšího rozvoje vědeckého bádání na FHS UK je – ve spolupráci s PřF UK, případně i dalšími fakultami – antropologické „centrum excelence“, na UK. Vedle výše uvedených oblastí k němu chce FHS přispět zejména v oblasti historické antropologie, novověké archeologie a ve spolupráci s Hrdličkovým muzeem člověka i v oblasti nových exaktních paleantropologických a archeologických metod.

Traceologická laboratoř – jediná v ČR a druhá v Evropě – přes prostorové obtíže začíná poskytovat své služby i dalším antropologickým a archeologickým pracovištím v ČR. Zájem ze zahraničí nebylo zatím možné uspokojit.

Zahraníční styky FHS

Z předchozích let dostala FHS při svém založení do vínku řadu vynikajících odborných a vědeckých kontaktů a významné vědecké osobnosti jako prof. C. Chalierová (Paris), prof. T. Berger (Tübingen), prof. M. T. Vogt (Goerlitz) a další na FHS pravidelně přednášejí. V roce 2003 to byli dále např. sociolog prof. Rehberg (TU Dresden), prof. Chris Payne (De Montfort University, USA). Zahraníční styky FHS se zaměřují na tyto hlavní oblasti:

1. krátkodobé i semestrální pobyty studentů;
2. letní školy;
3. vědecké konference, krátkodobé stáže a výměny učitelů;
4. delší zahraniční pobyty doktorandů a mladých učitelů.

Institucionálně se styky zajišťují jednak v rámci programu Erasmus apod., na základě dvoustranných dohod, zejména s americkými univerzitami, a konečně jednotlivě a ad hoc, na základě osobních kontaktů.

Zahraníční mobilita studentů IZV a FHS se zatím realizovala spíše nahodile a z vlastní iniciativy studentů. V rámci výměnných smluv a programů (Socrates/Erasmus, Ceepus – celkem 20 smluv) vyjelo do zahraničí v roce 2003 19 studentů, přijelo 18 studentů. Další rozšíření mobility vyžaduje institucionální podporu. Proto je prvním jasným cílem rozšíření nabídky v angličtině, které pak umožní i větší recipocitu studentských pobytů. Prvním krokem byla Letní škola, pořádaná v roce 2001 ve spolupráci s Purdue University a s University of Illinois, které se účastnili jak američtí studenti tak studenti. Protože byla úspěšná, mají o ni zájem i další partneři a bude se v dalších letech opakovat. Dalším krokem je nabídka v zahraničí uznaných semestrálních studijních pobytů, kterou FHS realizuje v těsné spolupráci s CERGE na jedné straně, a s University of California a konsorciem státních univerzit v chicagské oblasti na druhé straně. Semestrální program v oblasti Středoevropských studií (UPCES: kultura, historie, společenské a ekonomické poměry v zemích SE) můžeme nyní nabízet i v rámci evropských výměnných programů. Zároveň ovšem FHS pozorně sleduje i možnosti studentské mobility s Polskem (10 studentských semestrů v roce 2002/03), zeměmi Východní Evropy a bývalého SSSR.

Zajímavé možnosti pro výměnu studentů nabízí spolupráce FHS s IKI Goerlitz a tamní vysokou školou. Po výměně profesorů následovala v roce 2003 první semestrální výměna studentů (celkem 6 studentských semestrů).

Cílem v oblasti studentských pobytů je tedy:

- pravidelné pořádání Letních škol s paritní účastí studentů FHS;
- trvalá nabídka ucelených semestrálních a později i dvousemestrálních programů;

- aby aspoň 10% studentů FHS v průběhu studia strávilo semestr na dobré zahraniční univerzitě.

Vědecké styky budou i nadále probíhat v rámci badatelské činnosti FHS, samostatných vědeckých a odborných pracovišť fakulty a grantů. V roce 2003 se na FHS konala výroční konference *European Access Network*, FHS se podílela na pořádání mezinárodní konference „*Anthropology and Society*“ (společně s Antropologickou společností a PŘF UK).

Soustavnou podporu vyžaduje i příprava mladých učitelů a vědeckých pracovníků fakulty: v roce 2003 obhájili 4 pracovníci titul PhD. Do budoucna chceme zajistit, aby všichni začínající učitelé FHS strávili aspoň semestr na dobré zahraniční univerzitě. V tomto ohledu se budou dále rozvíjet slibné možnosti spolupráce s Evropskou univerzitou (IUE/EIU) ve Florencii, s Univerzitou Maastricht, Durham, Salamanca, Turku, Erfurt, TU Dresden, LSE London, s univerzitami ve Varšavě a v Poznani a řadou dalších. Také k tomuto účelu chce FHS použít část prostředků, získaných např. z Letních škol a placených semestrálních pobytů v Praze.

Informační služby

Nezbytnou podmínkou dalšího rozvoje studia na FHS je rozvíjení informačních služeb. FHS převzala dobře zavedenou Knihovnu pro univerzitní základ v Celetné ulici, jejíž knihovní fondy i výpůjční služba se přestěhovaly do Jinonic, kde se staly součástí společné Knihovny společenských věd. Pro vědeckou činnost v oboru antropologie zajistila FHS do této knihovny také odběr základních světových odborných časopisů (od r. 2002). V roce 2003 zakoupila FHS do této knihovny několik odborných encyklopedií a řadu základních děl.

Základní studijní literatura je už dnes v této knihovně k dispozici v dostatečném počtu exemplářů, budování vědecké knihovny však přesahuje finanční možnosti fakulty a představuje dlouhodobě neřešený problém. Ještě obtížnější je situace s odbornou a studijní literaturou ve světových jazycích, kde chce FHS využívat pozoruhodné možnosti CERGE a podílet se na rozšiřování jeho knihovny.

Dalším důležitým směrem rozvoje je zpřístupňování základní studijní literatury na Internetu, a to zejména v souvislosti s kombinovaným a celoživotním vzděláváním. Autorské texty pracovníků FHS se postupně již zpřístupňují, připravuje se elektronická prezentace bakalářských a magisterských prací a FHS jedná s několika nakladateli a institucemi o povolení k aspoň částečnému zpřístupnění např. spisů Platónových, Masarykových a dalších. Tímto směrem chceme do budoucna pokračovat ještě intenzivněji.

Sociální podpora studentů

Velkou slabinu českého vysokoškolského vzdělávání představuje nízká úroveň resp. absence stipendií. Vzhledem k nedostatku prostředků uděluje FHS stipendia zásadně jako odměnu za vynikající výsledky, a tedy jako motivační. Vynikající studenti mají také příležitost vykonávat různé pomocné, nicméně odborně zajímavé a pedagogicky užitečné práce pro fakultu, např. se mohou podílet na opravování písemných prací svých mladších kolegů atd.

FHS nemá žádnou vlastní kolej a její čeští studenti jsou umísťováni do různých kolejí UK. Zvláštní problém představuje ubytování zahraničních studentů, přičemž ubytování platících studentů zajišťujeme zatím smlouvami v různých ubytovacích zařízeních.

Celoživotní vzdělávání

Už vzhledem ke svému specifickému poslání se FHS vážně věnuje i vzdělávání mimouniverzitní populace a otevírá se celé veřejnosti. Program celoživotního vzdělávání realizujeme v těchto liniích:

1. přípravné vzdělávání pro uchazeče, kteří nemohli být z kapacitních důvodů přijati ke studiu; placený semestrální program v roce 2003 měl 47 studentů;
2. pravidelné blokované kurzy dalšího vzdělávání učitelů v oblasti výchovy k demokratickému občanství, etické výchovy, multikulturality a tolerance navštěvuje v průměru 100 učitelů;
3. vybrané přednášky z oblasti společenských a humanitních věd nabízí FHS široké veřejnosti (nabídka je dostupná na internetu).

Hospodaření fakulty

Neinvestiční dotace na provoz vč.běžných výdajů na programové financování ze státního rozpočtu ve výši 39 775 tis. Kč představuje 74 % celkových příjmů fakulty v roce 2003, z toho dotace na výzkum a vývoj činila celkem 4 046 tis. Kč.

Investiční dotace ze státního rozpočtu činila celkem 1 508 tis. Kč.

Příjmy a výdaje roku 2003

Příjmy	v tis. Kč
Vzdělávací činnost	35 729
Výzkum a vývoj celkem	4 046
v tom:	
<i>Institucionální dotace</i>	3 130
<i>Grantová agentura ČR</i>	916
Tržby a výnosy	3 315
CVVOE	4 032
Nadační prostředky (Ford, VW Stiftung)	3 465
Ostatní mimorozpočtové zdroje	2 870
Celkem	53 457

Výdaje	v tis. Kč
Mzdy a zákonné pojištění	24 682
Dohody	4 574
Materiál, energie, údržba	6 860
Cestovné	1 592
Služby celkem	9 273
z toho:	
<i>provozní náklady areálu Jinonice</i>	1 655
<i>knihovna TGM Jinonice</i>	603
<i>provoz sítě LAN - ÚVT</i>	173
<i>spoje</i>	988
<i>nájemné</i>	648
<i>drobný nehmotný majetek (SW)</i>	354
<i>výuka - fakturace</i>	1 071
<i>ostatní služby</i>	3 781
Odpisy	1 282
Stipendia	2 730
Ostatní náklady	1 021
Vnitropodnikové zúct.nákladů	1 551
Celkem	53 565

V hospodaření fakulty v roce 2003 byla vykázána ztáta ve výši 108 tis. Kč.

Podrobnější údaje o hospodaření fakulty budou uvedeny ve Výroční zprávě o hospodaření za rok 2003.

Prostory a vybavení

Prostorové možnosti FHS se poněkud zlepšily nájmem dalších prostor v Husníkově ulici, jsou však i nadále velice stísněné. Ačkoli by podle uznávaných norem mělo připadat asi 7,5 metru čisté užité plochy na studenta, je to na FHS v současnosti jen asi 1,25 m² v Jíronicích. Díky pochopení vedení AV ČR může FHS nadále využívat dvě posluchárny a asi 320 m² pracoven CVVOE v Legerově ulici a ve spolupráci s FF UK velkou posluchárnu na Palachově náměstí.

Technické vybavení FHS se v průběhu roku 2003 výrazně zlepšilo (servery, počítače, digitální diktafony, videotechnika) a zhruba odpovídá základním potřebám, řešení problému knihovny však přesahuje síly malé fakulty.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE FHS UK v roce 2003

1. Souhrnný přehled mobility akademických pracovníků a studentů v rámci mezinárodní spolupráce

mobility akademických pracovníků

Typy mobility	2000-01	2002	2003
konference/kongresy	12	13	23
sympózia/semináře	6	8	13
přednáškové pobyty (včetně programu Socrates/Erasmus)	8	9	16
výzkumné pobyty (včetně programu Ceepus)	3	7	10
studijní a přípravné pobyty	9	14	20

mobility studentů

Typy mobility	2000-01		2002		2003	
	out	in	out	in	out	in
program Socrates/Erasmus	1	0	2	1	11	10
program Ceepus	-	-	0	1	3	2
ostatní dlouhodobé pobyty	0	6	4	5	5	6
ostatní krátkodobé studijní pobyty	1	0	5	20	5	0
konference,sympózia	0	0	3	0	2	4

2. Mezinárodní spolupráce v rámci programu Socrates/Erasmus

První mobility na základě bilaterálních dohod s evropskými univerzitami v rámci programu byly uskutečněny v akademickém roce 2000-01. Spolupráce je nadále rozvíjena a v současné době je uzavřeno 20 funkčních bilaterálních smluv. Studentská nebo učitelská mobilita byla uskutečněna nebo je plánována na těchto spolupracujících pracovištích:

Německo:

Eberhard Karls Universität Tübingen
 Universität Kassel
 Technische Universität Dresden
 Johann Wolfgang Goethe-Universität Frankfurt am Main
 Hochschule Zittau/Görlitz
 Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg

Francie:

Universite de Nice-Sophia Antipolis
 Université Paris VII
 Institut National des Langues et Civilisations Orientales (Paris)

Španělsko:

Universidad de Santiago de Compostela
 Universidad Complutense de Madrid

Itálie:

European University Institute
 Instituto Universitario Orientale

Universita degli Studi di Firenze
Nizozemí:
Universiteit Maastricht
Finsko:
University of Turku
Anglie:
University of Greenwich
University of London
University of Portsmouth
Durham University
Rakousko:
Universität Wien

Konkrétní mobility:

Vyjíždějící studenti (OUT)

Alžběta Weinfurtová: Universiteit Maastricht, Faculty of Arts and Culture, 1 semestr.
Tereza Ponikelská: Universiteit Maastricht, Faculty of Arts and Culture, 1 semestr.
Evelína Turtenwaldová: Durham University, Department of Anthropology, 1 rok (září 2003-červenec 2004).
Kateřina Wildová: University of London, School of Oriental and African Studies, 3 měsíce.
Robert Kuthan: University of Greenwich, School of Humanities, 1 semestr.
Adéla Vopěnková: University of Greenwich, School of Humanities, 1 semestr.
Michaela Appeltová: University of Turku, 1 rok (září 2003-květen 2004).
Ludvík Mauer: Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg, Institut für Soziologie, 1 rok (září 2003-červen 2004).
Hana Bortlová: Universidad de Salamanca, 1 semestr.
Bc. Olga Nešporová: Johann Wolfgang Goethe-Universität Frankfurt am Main, 1 semestr.
Bc. Jana Kameníková: Johann Wolfgang Goethe-Universität Frankfurt am Main, 1 semestr.

Přijetí studenti (IN)

Hochschule Zittau/Görlitz - 6 studentů
University of Greenwich – 1 student
University of Turku – 2 studenti
Universidad Complutense de Madrid – 1 student

Vyjíždějící přednášející

Mgr. Marina Vančatová: University of Durham, 3 týdny, přednáška: „Begging Strategy in the CR“.

Hostující přednášející

prof. Mathias Vogt (Hochschule Zittau/Görlitz): kurzy „Selling the Colosseum“; „Developing Strategies for Successful Action by Analyzing Cultural Policies in Today's Europe“; „Introduction to Cultural Policy“, letní semestr 2003, zimní semestr 2003.

prof. Chris Payne (de Montfort University): 2 přednášky „How to build a learning organisation“; „Management and supervision in Great Britain“, duben 2003.

Susanne Ehmer (University Kassel): přednáška „Management and supervision in Germany“, duben 2003.

3. Mezinárodní spolupráce v rámci programu CEEPUS

Středoevropský výměnný univerzitní program, zaměřený na multilaterální regionální spolupráci, FHS je zapojena v síti BG-110-2003-034 spolu se spolupracujícími univerzitami: University of Plovdiv „Paysii Hilendarski“, Institute of Folklore BAS, University of Silesia (Cieszyn), Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Universität für Musik und darstellende Kunst Wien.

Konkrétní mobility:

Vyjíždějící studenti (OUT)

Bc. Lenka Němcová: University of Plovdiv „Paysii Hilendarski“, Institute of Folklore BAS (Bulharsko), 2 měsíce, studium a terénní výzkum spojený s prací na diplomové práci – bulharský taneční folklór a jeho formy.
Bc. Eva Kočárková: University of Silesia (Cieszyn), 1 měsíc, terénní výzkum spojený s prací na projektu „Regionální identifikace obyvatel vesnic na Beskydech Těšínského Slezska na česko-polsko-slovenském pomezí“.
Dimitrij Dospíšil: University of Plovdiv „Paysii Hilendarski“, Institute of Folklore BAS (Bulharsko), 3 měsíce, výzkum spojený s prací na bakalářské práci „Bogomilství v jugoslávské a bulharské historiografii“.

Přijetí studenti (IN)

University of Silesia (Cieszyn) – 1 student
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre – 1 student

Výzkumné a studijní pobyty akademických pracovníků

Mgr. Jakub Grygar: University of Silesia (Cieszyn), 2 měsíce, výzkum a přednášky v souvislosti s kurzem a výzkumem tématu Antropologie hranic.
Mgr. Marek Jakoubek: Institute of Folklore BAS (Bulharsko), 1 měsíc, výzkum a přednášky „Vojvodovo – česká obec v severozápadním Bulharsku“; „Konstrukce českého národa-případ Vojvodovo“.
PhDr. Zuzana Jurková: Universität für Musik und darstellende Kunst Wien, 2 týdny, příprava spolupráce a sběr materiálu pro kurzy Etnomuzikologie a Etnomuzikologický metodologický seminář.

Přijetí akademičtí pracovníci

Doc. Viera Feglova: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2 týdny.

4. Další dvoustranná fakultní spolupráce

V Evropě UK FHS spolupracuje s Univerzitou v Poznani (přijali jsme 4 studenty k ročnímu studijnímu pobytu), Technische Universität v Drážďanech (hostující přednášky), Görlitz (hostující přednášky) a Státní moskevskou univerzitou (hostující přednášky).

V rámci Česko-německého doktorandského kolegia se Sárskou univerzitou v Saarbrückenu -
Hostující přednášející

prof. W. Kaschuba, prof. R. van Dülmen, Dr. S. Rauschenbach.
Doktorandi UK FHS, kteří studují v rámci Česko-německého doktorandského kolegia
<http://fhs.jinonice.cuni.cz/kolegium/>
(Tschechisch-deutsches Graduiertenkolleg - zřízeno Univerzitou Karlovou a nadací VolkswagenStiftung v rámci programu *Společné cesty do Evropy. Základy a příklady*

spolupráce se střední a východní Evropou ve společenských vědách) během studia absolovují stáž na některé z německých univerzit.

V USA spolupracujeme s Purdue University a University of Illinois – každoroční 5týdenní výukový program Summer School, který probíhá na UK FHS za účasti amerických a českých studentů a učitelů (kombinace výuky a exkurzí, získané kredity jsou jak americkým tak českým studentům uznány v rámci kurikula). Dále pak UK FHS ve spolupráci s CERGE-EI nabízí semestrální výukový program UPCES (Undergraduate Program in Central European Studies) pro americké studenty, do programu jsou opět zapojeni studenti UK FHS, získané kredity jsou opět uznány v rámci kurikula studentů.) Podrobné informace o programu <http://www.cerge-ei.cz/abroad/>
<http://is.fhs.cuni.cz/predmety/sablony.pl?fakulta=1124;obdobi=33;uzel=1545>
Na základě realizace tohoto programu je uzavřena smlouva s University of California na reciproční mobility studentů (i pro doktorandy).

5. Spolupráce na základě meziuniverzitních dohod

Markéta Dvončová: Bayreuth Universität, 1 semestr studijní pobyt.
Zuzana Zdeňková: Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, jednoměsíční letní jazykový kurz.
Jakub Marek: Univerzita Frankfurt am Main, jednoměsíční letní jazykový kurz.

6. Vládní stipendia (MŠMT), konkurzy AIA

Hana Bortlová: University of Patras (Řecko), jednoměsíční letní jazykový kurz.

7. Účast akademických pracovníků na mezinárodních konferencích, kongresech, workshopech

výběr:

Konference

prof. Havelka Miloš: konference „Das Erbe der Vertreibungen im heutigen Europa“, Europauniversität Viadrina Frankfurt/Oder, Německo, červen 2003.

prof. Havelka Miloš: konference, Collegium Carolinum Mnichov, říjen, listopad 2003.

prof. Hroch Miroslav: konference „Political Cultures in Europe“, Institut for Humanities, Kodaň, Dánsko, září 2003.

prof. Hroch Miroslav: konference „Representations of the Past Writing of National Histories“, University Cardiff, listopad 2003.

prof. Komárek Stanislav: konference k 100.výročí narození K.Lorenze, Universität München, Německo, prosinec 2003.

prof. Sokol Jan: konference „Rozšíření EU“, Evropská komise Brusel, Belgie, červen 2003.

doc. Ing. Müller Karel: kongres ESA, Univerzita v Murcia, Španělsko, září 2003.

Shanahan Dan, PhD.: konference „Mental Phenomena“, Inter-University Centre Dubrovnik, Chorvatsko, září 2003.

PhDr. Havrdová Zuzana: konference „Intercultural Dialogue in Supervision“, Association of Hungarian Supervisors, Maďarsko, srpen 2003.

PhDr. Havrdová Zuzana: národní konference o supervizi, Osterreichische Vereinigung für Supervision, Rakousko, říjen 2003.

PhDr. Havrdová Zuzana: konference „Rebirth of Social Services in EasternCentral Europe“, ELTE, University of Budapest, listopad 2003.

PhDr. Zaoral Roman: XIII.mez. numismatický kongres, Archeologické muzeum Madrid, Španělsko, září 2003.

Mgr. Vančatová Marina: konference XV ICAES „Humankind/Nature Interaction:Past, Present and Future“, Florencie, Itálie, červenec 2003.

Mgr. Vančatová Marina: XXVIII. International Ethological Congres, University of Sao Paolo, Brazílie, srpen 2003.

Mgr. Havlíček Jan: konference ASAB, ASAB-Grünau, Rakousko, červenec 2003.

Mgr. Tinková Daniela, PhD.: konference „Gender and Crime in Historical Perspective“, M.des Sciences de l'homme, Francie, červen 2003.

Mgr. Grygar Jakub: kongres ESA, Univerzita v Murcia, Španělsko, září 2003.

Workshopy, semináře

prof. Havelka Miloš: VI.deutsch-tschechischen Begegnungsseminar „Gute Nachbarn-Schlechte Nachbarn?“, TU Chemnitz, Německo, duben 2003.

prof. Havelka Miloš: konference „Neue Staaten-neue Bilder? Visuelle Kultur im Dienst staatlicher Selbstdarstellung in Zentral-und Osteuropa seit 1918“, Geisteswissenschaftliches Zentrum für Geschichte und Kultur Ostmitteleuropa Leipzig, Německo, říjen 2003.

doc. Ing. Müller Karel: 4.Helenauer Workshop „Zwischen Entspannung und Erstarrung - DDR Wissenschaftspolitik in 70.Jahren“, Rosa Luxemburg Stiftung Berlin, Německo, říjen 2003.

doc. Ing. Müller Karel: mezinárodní seminář „Science, Research and Competitiveness in an Enlarged Europe, University Terst, Itálie, listopad 2003.

doc. Ing. Müller Karel: workshop projektu „Metropolis“, Socintec, radnice Helsinky, Finsko, duben 2003.

Mgr. Skovajsa Marek: seminář k výzkumu „Role a vize nadací v Evropě“, London School of Economics, Velká Británie, květen 2003.

Ostatní

PhDr. Havrdová Zuzana: studijní pobyt „Supervize v sociální práci“, stipendium Oxford Church College, Velká Británie, červenec 2003.

8. Zapojení do mezinárodních programů

Prof. J. Sokol, Mgr. Petra Jeřábková: Programu EC – Phare – projekt *Multi-Cultural Education Reform, Europa/112287/D/SV/CZ*
UK FHS:

Příhlášky do mezinárodních projektů od r. 2004 – zatím neproběhlo výběrové řízení

Letters of Commitment

Ing. Libor Prudký: UK FHS partner v programu *CINEFOGO - Network of Excellence (FP6)*, Projekt „Civil Society and New Forms of Governance in Europe – the making of European Citizenship, předkladatel: Roskilde University.

prof. Jan Sokol, Ph.D.: UK FHS partner v research project consortium v programu *DIAGON (FP6-2002-Citizens 2 v rámci 6.RP)*, Projekt „Towards an European Cultural Model: Cultural dialogue and the European Society“, předkladatel: European University Institute.

9. Akce s mezinárodní účastí organizované nebo spoluorganizované FHS

Mezinárodní antropologický kongres (u příležitosti 60 let od úmrtí Dr. Aleše Hrdličky), Praha-Humpolec, 22.-24.5.2003.

UK FHS pořadatelem sekce: Antropologie a společnost – předsedal: Mgr. Marek Halbich (účast Prof. J. Sokol, PhD., CSc., Mgr. M. Halbich, PhDr. B. Soukupová, PhDr. V. Matoušek, CSc., Mgr. L. Nahodilová)

Evoluční antropologie a primatologie – předsedala: Mgr. Marina Vančatová
zde zvaní hosté UK FHS: Dr. Chalyana a Dr. Meishvili /Rusko/

Zdenek Klein Award for Human Ethology 2002, Karolinum, UK FHS, 21. 5. 2003.

Slavností udílení cen proběhlo v budově Karolina pod záštitou prof. Ing. I. Wilhelma, CSc., rektora UK, dále pak následovaly *přednášky laureátů cen* na UK FHS (účast studentů UK FHS a učitelů – prof. J. Sokol, PhD., CSc., Doc. PhDr. Z. Pinc, Doc. RNDr. B. Škvařilová, CSc., PhDr. M. Moravcová, CSc., Mgr. M. Vančatová, Mgr. M. Halbich a další.
Přednášející: Prof. Dr. Karl Grammer, Prof. Dr. Jaak Panksepp,
Cena udělena 8 laureátům.

Etnomuzikologická konference při festivalu Khamoro 2003, AMU Praha, 26. 5. 2003

UK FHS spolupořadatel, garant UK FHS: PhDr. Zuzana Jurková, aktivní účast studentů UK FHS (příspěvky)

Mezinárodní Letní etologická škola, UK FHS Praha, 14.-22.6.2003

pořadatel UK FHS, garant: Mgr. Marina Vančatová za spolupráce prof. Jana Sokola, Ph.D., CSc. a doc. PhDr. Zdeňka Pince.

Zvaní přednášející:

Dr. Michael McGuire (USA)

Dr. Thomas Bouchard (USA)

Dr. Carmen Strungaru (Rumunsko)

Prof. Karl Grammer (Rakousko)

Prof. Frank Salter (Německo)

Prof. Wulf Schiefenhoewel (Německo)

Dr. Zoya A. Zorina (Státní moskevská univerzita)

Školy se zúčastnilo 116 studentů UK FHS a 4 studenti ze Slovenska

12th EAN(European Access Network) Annual Conference, UK FHS Praha, 29.6.-2.7.2003.
UK FHS spolu s MŠMT; úvodní slovo prof. R. Ellul-Micallef /prezident EAN a rektor University of Malta/, doc. RNDr. Petr Kolář, CSc. /náměstek MŠMT/, přivítání Prof. Ing. Ivan Wilhelm /rektor UK/, příspěvky Mgr. Pavel Wiener (IRZP UK) a aktivní zapojení pracovníků IRZP, členů EAN a hostů.

Hosté např.: zástupce ministerstva školství Řecka, ředitel Society for Research into Higher Education, UK, prezident Steering Committee for HE and Research, Council of Europe, Strasbourg, zástupci evropských univerzit etc.

Biennial International Colloquium on Chadic Languages, UK FHS Praha, 10.-12.10.2003.

garant doc. Petr Zima (v rámci grantového projektu GA ČR 405-01-1180) a Centre National de la Recherche Scientifique prof. Tournoux.

(paralelně zasedala skupina badatelů na téma *Sprachbund in the Sahel*), host např. prof. H. Jungraithmayr z J.W.Goethe Universität, dále pak badatelé z USA, Ruska, SRN, Velké Británie, Rakouska, Francie, Itálie, Maďarska a ČR; zapojeni také studenti UK FHS.

XI. Mezinárodní evropské fórum mládeže, Praha, 10.-12.10.2003.

Spolupořadatel UK FHS, garant: Institut für Europäische Partnerschaften und Internationale Zusammenarbeit Bonn; převážně němečtí studenti a studenti UK FHS, přednáška prof. J. Sokol, PhD., CSc.

Pražský společenskovední seminář (koordinátoři: UK FHS, UK FSV a CEFRES, akademické roky 2002-2003, 2003-2004) –seminář pro diplomanty a doktorandy, příprava doktorátu pod dvojím vedením, *zvaní přednášejí*, ve FJ (např. prof. Revel)

Pravidelný výukový seminář Sokratovské rozhovory (již z dob IZV UK, spolupráce pokračuje) ve spolupráci s Gesellschaft für Sokratisches Philosophieren e. V. (Hannover) za účasti letktorů z Německa a studentů UK FHS.

10. Zapojení studentů do výzkumu

Studenti kurzů etologie vedených Mgr. M. Vančatovou - 5 studentům, kteří se podílejí na práci v Laboratoři mezidruhové komunikace UK FHS byla udělena účelová stipendia na studijní cesty v doprovodu Mgr. M. Vančatové – spojeno s přednáškami, konzultacemi apod. /např. *Státní moskevská univerzita (Rusko)*, *Ecole Normale Supérieure Paříž (Francie)*/ dále pak na 28. *Mezinárodním etologickém kongrese, Florianópolis (Brazílie)* (20.-27.8.2003).

11. Členství akademických pracovníků v expertních komisích nebo zahraničních odborných společnostech

Expertní komise

PhDr. Havelková Hana: členka Strata-ETAN Expert Group, Evropská komise Brusel (zástupce ČR 2003-2004)

PhDr. Havrdová Zuzana: členka EQUIL-ETG Expert Group, Evropská komise Brusel (zástupce ČR 2003)

Mgr. Vančatová Marina: členka Evropské primatologické federace (od r. 2001)

Zahraničních odborných společností:

Ing. Čábelková Inna: European Economisa Association

PhDr. Havelková Hana: International Association of Women Philosophers (IAPh);
Institut für Konfliktforschung ve Vídni (členka vědecké rady)

Doc. Ing. Müller Karel: Mezinárodní sociologická asociace (ISS), (Místopředseda
Výzkumného výboru Sociologie vědy a techniky)

Mgr. Svoboda Aleš: International Society for Education through Art

PhDr. Jurková Zuzana: International council for traditional Music (členka sekce Music and
Minorities)

PhDr. Vančát Jaroslav: International Society for Education through Art (Předseda České
sekce)

Mgr. Wiener Pavel: Mezinárodní oftalmopedická společnost (IOS)

Mgr. Vrzáček Petr: Community centers project in South East Europe, (Praha, člen poradního
výboru, 2003).

Příloha 2.

Publikační činnost v roce 2003

Monografie a práce monografického charakteru (výběr)

Bittnerová, Dana - Schindler, F. 2003. *Česká přísloví: Soudobý stav konce 20. století.* (2. vydání) Praha: Karolinum.

Bouzek, Jan: *Etruskové, jiní než všechny ostatní národy* (résumé: The Etruscans, different from all other nations), Praha, Karolinum 2003, 216 str., 74 tab. ISBN 80-246-0516-3.

Knotková-Čapková, Blanka 2003. *Poesie bengálského modernismu v komparativním kontextu. (Návrh periodizace dominantního diskursu).* FF UK, Praha, 101 s.+obr.přil. ISBN 80-7308-037-0.

Komárek, S.: *Panoráma biologické a sociokulturní antropologie, sv. 20: Obraz člověka v dílech některých významných biologů 19. a 20. století.* Brno : Masarykova univerzita ISBN 80-86258-47-5.

Komárek, S.: *Mimikry, aposematismus a příbuzné jevy – mimetismus v přírodě a vývoj jeho poznání.* 2.vyd., Praha, Dokořán 2003. ISBN 38-95868-51-5.

Komárek, S.: *Mimicry, aposematism, and related phenomena – Mimetism in nature and the history of its study.* München, LINCOM. (dosud nevyšlo, ale v roce 2003).

Prudký, Libor, Navrátil, P. 2003. *Romové v české společnosti.* Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-741-8.

Skovajsa, Marek 2003. *Country Report: The Czech Republic. Roles and Visions of Foundations in Europe.* London: LSE, 109 s.

Sokol, Jan - Pinc, Zdeněk: *Antropologie a etika.* Triton, Praha 2003, 167 str. ISBN 80-7254-372-5.

Soukupová, Blanka, Pojar, M., Zahradníková, M. (eds.) 2003. *Židovská menšina v Československu ve dvacátých letech.* Židovské muzeum, Praha, 132 s. ISBN 80-85608-72-3.

Články v recenzovaných časopisech a sbornících: 109

z toho zahraničních: 10

Ostatní knižní publikace: 3

Popularizační články :114

Referáty na mezinárodních konferencích: 27

Vystoupení na konferencích: 89